

כנס שיתוף הציבור "חושבים סביבה" 2019

סיכום ממצאי שולחנות עגולים

בתאריך 25.2.19 התקיים כנס שולחנות עגולים בנושא "חושבים סביבה", בנוכחות ראש העירייה, מנכ"ל העירייה, מנהלי אגפים ומחלקות ועובדי אגף חזות העיר, ובהובלתו של סגן ראש העירייה ומחזיק תיק חזות העיר, עו"ד יניב מרקוביץ. לכנס הגיעו כ-250 תושבים פעילים ומעורבים במטרה להשמיע את קולם ולהשפיע על מדיניות העירייה בנושא. הכנס כלל דברי פתיחה מטעם הנהלת העיר, הצגת אגף "חזות העיר" לציבור ושיתוף בנוגע לתוכנית העבודה והיעדים לשנים הקרובות.

לאחר ההתכנסות המרכזית חולקו התושבים לחמישה שולחנות עבודה בנושאים שונים במטרה לזקק בערב אחד תובנות ורעיונות לפרויקטים ומשימות מרכזיות, אשר יוכלו להשתלב בתהליכי העבודה של העירייה בתחום הסביבה וחזות העיר.

הממצאים שיוצגו בדוח זה עברו סינון ומיקוד יחד עם התושבים במסגרת הדיון בשולחנות העגולים.

תזכורת- מטרת מרכזיות לכנס שיתוף ציבור <

- שיפור יחסי האמון בין התושבים לעירייה ויצירת מנגנון שמאפשר לתושב להשפיע.
- יצירת שקיפות עם התושבים בנוגע לתוכנית העבודה לקדנציה הקרובה.
- שיפור תדמית העירייה בתחום חזות העיר.

התמות המרכזיות בשולחנות העגולים <

- שולחן מספר 1 - אלמנטים סביבתיים במרחב
- שולחן מספר 2 - הצעות ייעול ושיפור למערך הטיפול בחזות העיר
- שולחן מספר 3 - יוזמות סביבתיות חדשנות
- שולחן מספר 4- חינוך והסברה סביבתית
- שולחן מספר 5 - רעיונות, מיזמים ופרויקטים להשבת אנרגיות מבוזבזות

הקדמה <

תובנה מרכזית, חוצת שולחנות, היא תושבים שהגיעו לכנס במטרה להציף תלונות, לשתף ולפרוק מתח והתקשו להתחבר ולהתמקד בתמה המרכזית בה עסק כל שולחן ושולחן. לראיתם יש לעירייה עוד עבודה רבה בכדי לשפר את חזות העיר ולייצר סביבת מגורים טובה וסביבתית. נושא מרכזי אשר עלה בכל השולחנות הוא הצורך להוביל שינוי תכנוני, לטפל בבעיות התחזוקה השוטפת ולשפר את הממשק בין התושבים למרחב העירוני, שבעת הזאת רחוק מלהניח את דעתם.

עם זאת, לאחר התלונות הראשוניות, עלו תובנות ופתרונות יצירתיים ואיכותיים מצד התושבים, ומתוך הבנה שיש עם מי לדבר בעירייה וניתן להשפיע.

להלן הממצאים המרכזיים מהשולחנות השונים <

שולחן מס 1 - אלמנטים סביבתיים במרחב הציבורי <

< רקע

התובנה המרכזית שעלתה משיחות עם התושבים הייתה כי קיים פער בין התמנה שבה עסק השולחן לבין המציאות אותה חווים התושבים בפועל. לתחושתם התעסקות באלמנטים שיעשירו את המרחב הציבורי הם שלב מתקדם במדרג המשימות שיש לבצע. המרחב הציבורי ברחבי רחובות סובל מפגמים, כשלים ו"נגעים" ברמה הבסיסית ביותר ובכדי לשפרו, מן הראוי לטפל בהם בטרם מדברים על העשרת המרחב בשינויים "רכים", שלתפיסת חלק מהנוכחים נתפסו כ"קוסמטיים".

הצעות מרכזיות שעלו במסגרת קבוצה זו <

1. **השוק העירוני החדש** – נושא שעלה לא מעט מקרב משתתפים רבים, העירייה השקיעה רבות בהקמת שוק עירוני חדש, במבנה יפה ומטופח. חוסר יכולת להגיע להבנות עם הסוחרים במתחם השוק הישן או גיוסם של סוחרים חלופיים או נוספים גרמו לכך שהמבנה עומד כ"פיל לבן" שומם וכאבן שאין לה הופכין. המצוקה מרובת פנים - שוק ישן סואן מלוכלך ומוזנח שאינו נותן מענה לצרכי העיר והתושבים, מבנה שומם, שמהווה מפגע סביבתי בהעדר שימוש, והידיעה שכל עוד המצב נמשך מדובר בבזבז משווע של כספי ציבור.

הפתרון – התגייסות העירייה לפתרון הסוגיה, סבסוד או הוזלת המיסים לסוחרים בשנתיים הראשונות, נכונות לספוג ירידה זמנית ברווחים העיקר להעתיק את המסחר מהמרחב הישן לזה החדש (לטענת נציגי וועדי השכונות שנכחו בשולחן, כרגע העירייה מפסידה יותר מהמצב הקיים).

2. **הפחתה של שלטי פרסומות ואנדרטאות** – המרחב העירוני ברחובות הפך מצד אחד למסחרי מדי (שלטים לכל רוחבה של העיר) בדגש על שלטי "לד" המהווים מפגע "זיהום אור" מסנוור נהגים ו"זיהום רעיוני" – (ציטוט: "בכל מקום שאני הולך עם הילדים הם נחשפים לתוכן שיווקי, המרחב העירוני שייך לתושבים ולא לגורמים מסחריים). סוגיה נוספת, הנצחה: פינות רבות בעיר (ניתן דגש על שני גשרים בכניסות) הפכו לאתרי הנצחה צבאית (אסון הנ"ד – אסון המסוקים מ1997 כדוגמה), התושבים גרסו כי עיר היא מקום של חיים ולא אנדרטה, הנצחה זה טוב ויפה אולם היא צריכה להיות מבוקרת הן באחוז המרחב הציבורי המוקדש לה והן תחמתה לאזורים גיאוגרפיים ספציפיים.

הפתרון למצוקה זו – רגולציה על כמות המרחב המוקדש לתוכן שיווקי ומסחרי, והסדרה ברורה לגבי הנצחה. איסור והסרה של שלטי "ווידאו"/מנורות לד. בדגש על צידי הכבישים.

3. **כריתת עצים במרחב הציבורי** - כריתתה של עצים רבים במרחב העירוני, והעדר צל בנקודות רבות "במקום לנטוע כורתיים".

הפתרון – פרויקט נטיעות עירוני (אפשר בשיתוף התושבים, והילדים ט"ו בשבט עלה כהזדמנות) ארוך טווח בליווי תכנון נופי ואגרונומי. העדפת צאלונים ועצים עתירי צל מחד ונטולי או מופחתי פרי מאידך, בכדי לצמצם את הזיהום על המדרכות. בדגש על גינות עירוניות בתור התחלה, שתוארו כנעדרות צל מספק.

מתקנים <

4. **ספסלים ומקומות ישיבה** – שתי סוגיות שעלו, מחסור בפינות ומקומות ישיבה ברחבי העיר, ובנוסף העדר "שפה" עירונית מובהקת לספסלים והפינות הקיימות.

הפתרון – תעדוף של יצירת מקומות ישיבה לתושבים ברחבי העיר, ופנייה לחברת תכנון/עיצוב שתמצא פתרון כולל, בחירת מיקומים, בניית השפה העיצובית בדגש על נוחות, אסתטיקה וכמובן צל.

5. **תחנות אוטובוס** – תחנה צריכה לכלול שלושה דברים על פי התקנות, שלט מוסדר וברור, ספסל ישיבה תקין והצללה, בפועל בנקודות רבות אין זה כך.

הפתרון – סקר כללי של התחנות, שיקומן, הסדרתן וגם כאן תוך הקפדה על שפה עיצובית כלל עירונית.

6. **הסדרה של פינות המיחזור** – לא קיימת הסדרה או אחידות בכל הנוגע לפינות המיחזור, כמו גם למתקני הפחים של בתי הדירות. התוצאה, אי סדר, לכלוך ומפגעים סביבתיים סביב פינות המיחזור עצמן. הציבור לא מחונך עדיין והעירייה לא אוכפת.

הפתרון – גם כאן ליווי של חברת תכנון להסדרה כלל עירונית, הדרכת הציבור והגברת אכיפה. הפקח כמחנך ומדריך בשלב ראשון ורק אחר כך כקונס. הדרכות בבתי ספר וגנים על הפרדת פסולת ושימוש בילדים כסוכני שינוי במרחב העירוני.

7. **עדכון המתקנים בגינות הילדים ושיפוצן** – רבות מהגינות הקיימות תוארו כ"מיושנות" הן ברמת האבזור, הנראות והבטיחות. בעיה נוספת לכלוך וזוהמה כמו גם וונדליזם ומפגעי רעש (בני נוער) בלילות. בנוסף - עלתה גם דרישה להסדרה של גינות הכלבים, שצריכות להיות בשולי השכונה או בצידי הגינה הציבורית ולא במרכזם. יותר מרחב לילדים ולקשישים מחד, ולצד זה ניקיון הגינות הכלבים מצואה ושתן על בסיס קבוע.

הפתרון – שיפוץ הגינות הקיימות, וניקוי על בסיס קבוע, דרישה נוספת התקנת תאורה נכונה ומצלמות אבטחה בגינות הציבוריות לשמירה על הסדר, אכיפה יעילה יותר והגברת תחושת הביטחון של התושבים.

8. **רפורמה באלמנטים הפיסוליים** – ישנם לא מעט פסלים סביבתיים ברחבי העיר, כולם מוזנחים, רמתם נמוכה וערכם האסתטי לא באמת קיים. התוצאה "eye sores" מפגעים וויזואליים.

הפתרון - סקר על ידי אדריכל נוף, הסרה והחלפה או שיפור הפגומים, תוך דגש על בחירת מיקום נאותה, ערך לציבור ולמרחב והקפדה על אסתטיקה ושפה עיצובית "רחובותית".

סיכום: התרשמות כללית מהמשתתפים <

בשולחן היו נוכחים מספר נציגים מוועדי שכונות, מעצב תעשייתי שבא עם פתרונות קונקרטיים, והייתה אחדות דעים לגבי מספר סוגיות (הסדרת השוק, נטיעת עצים לצל מחד וטיפול ותחזוקה של עצי הפרי המלכלכים). התחושה הכללית הייתה, שעד שלא יטפלו בכשלים הנוכחיים, מוקדם לדבר על שדרוג המרחב הציבורי והעירוני ("קודם שיהפכו אותו למסודר אסתטי ומספק צרכים בסיסיים, אחר נדבר על פריצות דרך ושדרוג זוכה פרסים"). כולם הראו אכפתיות, מעורבות ובקיאיות, לצד חוסר שביעות רצון מופגן מרמת השירות העירוני. עיקר הטענות ענייניות.

בקבוצה השתתפו מספר התושבים הרב ביותר. הייתה תחושה שהקבוצה מאוד נסערת סביב נושא הניקיון וטיפוח המרחב הציבורי בעיר. הקבוצה לא ביצעה תעדוף ולכן הנקודות המרכזיות שיבואו לפניכם הם תוצר המבוסס על ההסכמה הרחבה בין חברי הקבוצה במהלך הדיון.

נושאים מרכזיים <

1. יזמות בנושא בקרה ופיקוח

- הבעיה - הפיקוח נעשה בצורה רכובה ואין יכולת להיכנס למקומות קטנים ולזהות תקלות מגוונות. הפתרון - סיורים רגליים קבועים או באמצעות אופניים של הפקחים לטובת מעבר באזורים שונים בעיר.
- יצירת מיפוי של בעיות שחוזרות על עצמן בעיר על גבי מפה, באמצעות ניתוח המידע הקיים וזאת על מנת לייצר פיקוח ובקרה יעיל יותר. יצירת מאגר מפגעים חוזרים.
- הצבת מצלמות כחלק מ"עיר חכמה" על מנת לתפוס תושבים אשר מפריס את כללי האכיפה ואת ימי הפינוי.
- סיירת ניקיון בשיתוף הקהילה. סיורים רגליים משותפים עם מתנדבים.
- מיפוי העיר והשכונות לפי גודל האוכלוסייה ובהתאם לזה החלטה על חלוקת משאבי הפחים.
- טיפול בשטחים הפרטיים של הבניינים המשותפים באמצעות המשאבים העירוניים ולאחר מכן חיוב דיירי הבניין בארנונה. מס נוסף (ניתן לבחון מודל דומה בעיר עכו אשר מיושם בהצלחה).
- רכבי הניקיון מאוד גדולים ולכן לא יכולים להיכנס למקומות רבים בעיר. לטובת זה מציעים לרכוש כלים קטנים וזריזים.
- יש לייצר חיבור בין פקחי תברואה וגנים על מנת שיהיה פיקוח יעיל יותר בטיפול בבעיות באותה סביבה. פקח אחד להכל.
- חיבור בין התושבים למפקח האזורי בתחום. שתהיה דמות מרכזית איתה נציגי התושבים יכולים להיות בקשר בדומה לשוטר הקהילתי.

2. יוזמות בנושא גזם וגינות ציבוריות

- מהלך סימון עצים מתים וחוסר עצים בגומחות. זאת באמצעות שיתוף ציבור לסימון מקומות בהם העץ מת או נעקר. ניתן ליישם רעיון זה ע"י קמפיין מודעות רחב והנעה לפעולה לסימון העצים על גבי מפה אינטראקטיבית באמצעות הסמארטפון.
- קיימת בעיית האכלת חתולים במרחב הציבורי. מציעים לפזר בצורה סדורה מתקני האכלה במקומות קבועים בעיר.

3. יוזמות בנושא חינוך והסברה

- קמפיין בנושא ימי פינוי מיוחדים בעיר : גזם, אשפה גדולה, ריהוט וכד'. בנוסף יש להכין שילוט קבוע בשכונות בנושא זה.
- שימוש בוועדי הבתים של הבניין לטובת יצירת נאמני ניקיון וככלי הסברה לתושבים. הם מהווים קיצור דרך וכבר רתומים למען הקהילה.
- יצירת פרויקט מחויבות אישית של בני הנוער במסגרתו יהיו מחויבים לשעות של נאמני סביבה וניקיון בעיר.
- תחרות בין השכונות בנושאי מחזור, ניקיון ואכיפה.
- מפגש של ראש העיר בבתי ספר וגני ילדים בנושא סביבה ובכך להניעה את הדור הצעיר לאכפתיות בנושא.

4. חדשנות

- יצירת מפה אינטראקטיבית, אשר ניתן לסמן בה את המפגע הסביבתי באופן ידידותי ובכך כל הניידות בשטח יכולות לראות זאת לטובת טיפול בתקלה. בנוסף ניתן לשתף ציבור פעיל, שיכול לסייע בפתרון זמני לעיתים כאשר כל הבעיות שקופות מולם.
- הקנסות חוזרים לקהילה - מהלך בו העירייה מעבירה את תקציב הגבייה של הפיקוח לטובת האגף חזות העיר.
- גינון אורגני - במקום לאסוף את הגזם והדשא, לשים בשקיות ולזרוק לזבל. יש אפשרות לבצע גינון אורגני באמצעות ריסוק הגזם והפיכתו לחומר "זיבול" עבור הגינות. חוסך מים, בריא יותר לעצים, פחות זבל וערך לסביבה.

5. רחוב המסחר הראשי

רחוב הרצל – שוב ושוב באופן עקבי כלל המשתתפים התייחסו למצב הרחוב הראשי של העיר שמהווה ציר תנועה מרכזי בלב העיר ה"וותיקה" והן מוקד של מסחר. הרחוב מתואר כסיוט עירוני, בעלי עסקים המוציאים את מרכולתם למדרכות, ולא טורחים לנקות אחריהם בסוף היום. חזיתות הבניינים מוזנחות ומעבר לקשיי התנועה שלושה מפגעים מרכזיים מתקיימים במרחב העירוני – לכלוך, מפגע ריח ורעש.

הפתרון שהוצע: הסדרה מול בעלי המסחר (על העירייה לקבוע בתקנות עירוניות ובאמצעות אכיפה ומו"מ עם בעלי המסחר) את אחריות התחזוקה השוטפת של חזיתות המבנים ברחוב הראשי של העיר. צביעת חזיתות המבנים אחת למספר שנים, וניקיון שוטף ברמה היום יומית של הרחוב. לוודא כי המדרכה היא מדרכה ולא המשך של השטח הקמעונאי. בנוסף חזית העסק הסגורה אינה נעימה לעין (הפחים הסגורים) ועל כן יש לייצר פרויקט אומנות של צביעת הברזלים (הסורגים) הסגורים.

שולחן מספר 3 - יוזמות סביבתיות חדשניות

רקע <

במסגרת שולחן זוהו חמישה ערכים מרכזיים סביבם התושבים פיתחו רעיונות מרכזיים:

חוכמה ולוגיקה | חינוך באמצעות תימרוץ | כלכלה שיתופית | פנאי ורווחה | אסתטיות

1. **האתגר - העיר הופכת יותר ויותר לסביבת משחק מסוכנת לעוברי אורח וגם נחשפים למקרי ונדליון שהולכים וגוברים.**
פתרון - יצירת מרחבי משחק כדוגמת "סקייט-פארק". מרחבים שנבנים יחסית בעלויות נמוכות, יוצרים פעילות קהילתית, מפתחים תירות פנים ומקדמים את נושא הבריאות והתנתקות ממסכים.
2. **אתגר - עודף פסולת מזהמת בדגש על שימוש בכלים חד פעמיים.**
פתרון - מעבר לכלים רב פעמיים או מתכלים באמצעות חינוך ראשית בקרב הפעילויות הציבוריות כגון בצהרונים, גני ילדים ובמוסדות הציבור. קמפיין לעידוד קופסאות אוכל, פעילות של שטיפת כלים ע"י הילדים ועוד.
3. **אתגר - למידה מערים אחרות מהארץ ומח"ל.**
פתרון - across challenges: "מרכז קיימות" כפלטפורמה לידע ומידע בכל הקשור לפתרונות מהארץ ומחול. הידוק השת"פ של המרכז עם העירייה ופיתוח פעילויות קהילתיות נוספות כדוגמת "עיר מקרטון", משחקיות ופעילות קהילתית.
4. **אתגר - העדר פארק עירוני גדול (מרחב לפעילות ספורטיבית רבת משתתפים).**
פתרון - לצד הפארקים הקטנים בשכונות המגורים, יש ליצור פארק עירוני גדול המעניק מגוון שימושים לתושבי העיר. בין היתר מקום ל"מנגלים", ימי העצמאות, פעילות ספורטיבית (ישנה קבוצת פוטבול בעיר ללא מקום להתאמן), אגם ופיתוח נופש עירוני.
5. **אתגר - עידוד התנהגות חיובית ומקדמת.**
פתרון - יצירת מערך תמריצים והטבות על התנהגות אזרחית סביבתית. לדוגמא, פחי מחזורית עם חיישן אשר נותנים פידבק חיובי לתושבים שממחזרים. יצירת אטרקציה משחקית עבור האוכלוסייה הצעירה בעיר. בנוסף ניתן לצ'פר באמצעות הטבות עירוניות בתחומי התרבות והפנאי, תושבים אשר עושים שימוש במוקד 106, מדווחים ופונים. יצירת מסר חיובי על מעורבות אזרחית.
6. **אתגר - חינוך למחזור ונגישות**
פתרון - שימוש בקהל הצעיר בעיר כמשנה תפיסה. מיקום המתקנים ליד בתי ספר וגני ילדים וחיבור (באמצעות מודעות) בין השלכה למשתמשים.
7. **אתגר - שיפור חווית המבקר ברחובות העיר.**
פתרון - עידוד יצירה ואמנות בעיר רחובות ובמרחב הציבורי באמצעות פיתוח "גילדת אמנים" ושיתוף פעולה בין העירייה ליוצרים. פיתוח עיצוב סביבתי באמצעות קהילה מקומית.

שולחן מספר 4 – חינוך והסברה סביבתית

רקע <

- סביבה הינה עולם תוכן רחב שיכול להוביל למגוון נושאים (מאנרגיה סולארית אל קיימות ומיחזור ועד שבילי אופניים, גינות עירוניות וגני משחק ירוקים. עם זאת, התושבים בחרו להיצמד בעיקר לנושא האשפה, הניקיון - מה שממחיש את הצורך הגדול בשינוי וטיפול בנושא זה תחילה.
- ילדים הם משפיעים קריטיים על ההורים שלהם ועל המשפחות, ורצוי בעיני משתתפי השולחן שהם יהיו ציר מרכזי לשינוי חשיבה בנושא הסביבה והניקיון.
- שינוי בתפיסת הניקיון בעיר בא לידי ביטוי במגוון ממשקים ושיתופי פעולה בין התושבים לרשות. תושבים שמוכנים להיות מעורבים מאוד ולתת מזמנם ומרצם לטובת הנושא.

הצעות מרכזיות שעלו במסגרת קבוצה זו

חינוך

1. **שת"פ גנים ובתי ספר** - לחנך ילדים במוסדות החינוך (גן עד תיכון, כולל ישיבות) באמצעות שעות עבודת ניקיון בעיר ו/או ע"י שיטת "אמץ אתר" (אתר בעיר שבאחריות המוסד לתחזוק באופן קבוע)
2. **פורום ניקיון עירוני של ילדים** – 2-3 ילדים שמהווים נציגות של כל בית ספר העיר, יישבו יחד בפורום קבוע עם בעלי תפקידים בעירייה: יעלו צרכים מהשטח מצד אחד ומצד שני ילמדו כיצד מדווחים, למי אפשר לפנות וכיוב', ויעבירו זאת הלאה לשאר ילדי בית הספר.
3. **תכנית חינוך סביבתית עירונית** – תכנית מחייבת את כל מוסדות החינוך בעיר. כולל אמנת ניקיון ואיכות הסביבה, פעילויות סביב עולם התוכן, תחרויות, סדנאות, ימי עיון והצגות.

הסברה

1. **פעילות בשכונות** – קמפיין מודעות: בתוך הבתים המשותפים, שילוט ברחובות, שילוט ירוק ע"י ניקיון (לדוגמא: גראפיטי ניקיון/ <https://www.youtube.com/watch?v=38dBlmFqCqU&feature=related>), פלאיירים יצירתיים לתיבות הדואר, פרסום דיגיטלי, אירועים בשכונות ומובילי דעה מקומיים.
2. **הסברה שוטפת** – בתוך השכונות ובצרופת הארנונה לגבי ימי פינוי גזם, זבל וכו'. איך לעשות זאת נכון ולטובת הסביבה.

הנגשה

1. **שפת רחוב** - סימון נקודות איסוף גזם באמצעות צבע בולט על המדרכה + שלט עם ימי פינוי.
2. **מספר טלפון או פנייה דיגיטלית** – להודיע מראש לעירייה למי שיש פינוי מיוחד (ארוך בזמן או גדול במיוחד).
3. **עובדי הניקיון** – לכבד את עובדי הניקיון באמצעות ציוד ראוי ואיכותי ומדים מסודרים ומכבדים, מעוררי גאווה עירונית.

אכיפה

1. **הגברת האכיפה** – הרבה יותר אכיפה ע"י הרבה יותר פקחים + מנגנון אכיפה ממוחשב שיאפשר לדעת כמות ומיקום מקבלי אזהרות וקנסות, ויידוע על כך.
2. **נאמני ניקיון אזוריים/שכונתיים (מבוגרים)** – שיתוף פעולה עם מערך עירוני, שיכשיר, ימנה ויגדיר סמכויות.
3. **אכיפה ע"י לחץ חברתי** – למשל: גזם על יד בניין יוצר קנס לכל הבניין (קיים בבני ברק).
4. **אכיפה על קבלנים** – יש לא מעט ששופכים פסולת בניין וגזם לשטחים פתוחים. נדרשת אכיפה משמעותית.

מיחזור

1. **מפסיקים עם הפלסטיק והכלים החד פעמיים בשירות העירייה** – לפני הכל, על העירייה לתת דוגמא אישית, ולהפסיק אם כלי הפלסטיק בגנים ובצהרונים. לעבור לרב פעמי או מתכלה.

שולחן מספר 5 - רעיונות, מיזמים ופרויקטים להשבת אנרגיות מבוזבזות

רקע <

בקבוצה השתתפו תושבים בגילאי ה-50, שחיים ברחובות בעשרים שנים האחרונות ומאוד מתעניינים ופעילים בתחום המחזור ושינוי סביבתי. למעט הנושא הראשי שדן גם במחזור וגם בהשבת אנרגיה עירונית טכנולוגית, התושבים העדיפו לדבר על מחזור ועל חינוך למחזור מגיל קטן, הם טענו שזהו הנושא הכי ישים הכי ריאלי ויכול להתממש בקלות.

נושאים מרכזיים

מחזור בעיר והשבת אנרגיה

- חינוך הילדים והדור הצעיר כבר מהצהרונים-גנים-ביתי ספר יסודיים-חטיבה-תיכון.
- לתת לילדים ליצור מגיל קטן יצירות מחומרים ממוחזרים ותוך כדי ללמד אותם על הנושא בכללותו.
- תחרות מחזור בין שכונות -לייסד תחרויות של בנושא סוגי חומרים למחזור בין שכונות סמוכות כאשר המנצח זוכה בפרס וכך יהיה דרבון וחינוך למחזור.
- קומפוסטים עירוניים - לייצר קומפוסטים עירוניים בכל גן ציבורי על מנת ללמד את הציבור להפריד זבל אורגני ולהטמיע אותו בגינה הסמוכה לביתו וכך גם יוצר חיבור בין הציבור לגינה.
- אפליקציה שיתופית - נניח שתושב מסוים זורק ספה הוא מפרסם תמונה של הספה באפליקציה וגם ומיקום וכך התושבים השונים יוכלו לדעת לאסוף את הפריטים השונים.

פחים למחזור

- פחי מחזור נגישים - בשולחן השתתפו תושבים בעלי מוגבלויות (נעזרים בכסאות גלגלים) כאשר הטענה המרכזית הייתה שהם לא מסוגלים לפתוח פח בגלל שהם יושבים על כיסא גלגלים ולכן הם זורקים את הזבל סמוך לפח ולא בפח עצמו.
- עקרון הפחים הנמוכים חל גם על ילדים שלא מגיעים לגובה הפח.
- שילוב מרכז של פחי מחזור-כיום פחי המחזור ממוקמים במקומות נפרדים (זכוכית/ קרטוניה/ פלסטיק וכו') הדבר מקשה על מחזור חכם ועל כן יש להצמיד במקום זהה את סוגי פחי המחזור כדי לעודד הרתמות גבוהה יותר.
- מיפוי פחי המחזור - כיום התושבים לא יודעים איפה נמצאים הפחים השונים ולכן יש לייצר מפה דיגיטלית תומכת זיהוי מקום כדי להקל ולהגיע לפח הרלוונטי בדרך הקצרה ביותר.

סולאריה

- לרשת את העיר בתשתיות סולאריות היכן שניתן – לדוגמא: על כל הצללה עירונית | מעל לשבילי אופניים | על גבי מבנים.
- הנגשת הנושא הסולארי וחשיבותו לתושבים באמצעות חינוך והסברה.

התפלת מים | שימוש במים אפורים

- הנגשת נושא ההתפלה ומים אפורים לתושבים.
- להתקין מערכת מים אפורים לכל בניין בעיר.
- להשתמש במי גשמים ליעודים אחרים.

תהליך שיתוף הציבור והדו"ח נערך בשיתוף חברת Build אסטרטגיה אורבנית.